

Feltarbejde og forskningspraktik

Hvem skriver: Cecilie Rubow, lektor, Institut for Antropologi.

Fag, kursus/anden sammenhæng, studietrin og antal studerende: Utopia: et kollektivt feltarbejde på Institut for Antropologi (IA) og Sociologisk Institut (SI), KU. I alt ca. 100 medvirkende, deriblandt 1. årsstuderende (flertallet) som fulgte et metodefag, forskningspraktikanter (kandidatstuderende) som i to omgange har fulgt Utopia som kursus (7,5 ECTS), samt forskere og undervisere ved IA og SI, som har deltaget på frivillig basis. Planlagt af medlemmer af Sociologisk Forskningskollektiv, SI og Etnografisk Eksploratorium, IA.

Motivation for aktiviteten: Motivationen er at udvikle formater for kollektive feltarbejder, som kan indgå i undervisningsbaseret forskning, og derigennem undersøge hvordan viden organiseres og forvaltes på universitetet.

Centrale læringsmål med fokus på hvilken måde aktiviteten er forskningsbaseret: De centrale læringsmål er at bachelor- og kandidatstuderende og undervisere i et samarbejde lærer at udvikle nye former for kollaborativt design, der strækker sig fra idéudvikling til fælles publicering af analyser, derunder bl.a. at udforme et metodisk design, operationalisere centrale begreber, gennemføre feltarbejde og organisere det empiriske materiale med henblik på deling. Vi har forsøgt at praktisere undervisning *som* forskning.

Beskrivelse af aktiviteten: Det metodiske design er eksperimentelt: Det klassiske etnografiske feltarbejde er vendt på hovedet og i stedet for at én person tager alene på feltarbejde i 100 dage, har vi tænkt os, at 100 personer kunne feltarbejde én dag. Konkret har emnet for Utopia været utopier i storbyens rum: I det lokale København er over 30 forskellige lokaliteter blevet opsøgt og besøgt en eller flere gange i løbet af store koordinerede feltarbejdsdage eller af de grupper af studerende og undervisere, som gennem en særlig forskningspraktik har haft mulighed for et lidt mere omfattende feltarbejde. Disse kollektive feltarbejder er foregået med op til 80 deltagere på én dag. To grupper studerende har gennem forskningspraktik (ECTS-givende forløb) sammen med en mindre antal forskere (heraf to gennemgående) planlagt og gennemført alle elementer i samarbejdet.

Samspil mellem undervisningen og eksamen: Eksamensformen for forskningspraktikanterne (kandidatstuderende) har primært bestået i aflevering og bedømmelse af korte opgaver i artikelformat, som tematisk er direkte knyttet til projektet i form af redegørelser og analyse af projektets forløb, emne og videre perspektiver.

Udbyttet af aktiviteten for de studerende: Der er flere grupper af studerende involveret, som hver især har fået et forskelligt udbytte. Formålet med at involvere en stor gruppe 1. års studerende var at introducere dem til en central forskningstradition i antropologien ved at invitere dem til at *deltage* i et forskningsprojekt med en forholdsvis afgrænset opgave med mulighed for medindflydelse. Formålet med forskningspraktikanternes deltagelse var, at de

tog aktiv del i alle faser og aspekter af forskningsprojektet. Alle aktiviteter er blevet gennemført med høj deltagelse og stort engagement. Projektet er endnu uafsluttet, men på baggrund af forelæsninger, oplæg mv. i flere fora, er interessen fra de faglige kredse stor og har afstedkommet flere invitationer til at bidrage til tidsskrifter mv.

Udbyttet i forskningsøjemed: Eftersom projektet er uafsluttet er det usikkert, hvad der kan karakteriseres som det forskningsmæssige udbytte. De første afkast har været af metodisk og didaktisk karakter. I næste fase planlægges analyser af projektets primære tema: Grønne utopier i det urbane rum.

Styrker og svagheder ved aktiviteten: En af udfordringerne med det kollaborative feltarbejde har været at skabe rum for de enkelte deltagere og felter, og samtidig bevare en kollektiv forståelse, der forbinder hver enkelt felt til det fælles projekt over tid. Projektet har derfor involveret tidskrævende idéudviklinger og afprøvninger af forskellige metoder til at arbejde kollektivt på en på én gang fleksibel og dynamisk måde. Det kan betragtes som både en styrke og en svaghed, men i dette tilfælde mest en styrke, idet det ikke alene er lykkedes at udforme nye konkrete formater, men også at rejse ideer til videre diskussion vedrørende feltarbejdets metodologi, sammenhængen mellem forskning og undervisning og hvordan viden i det hele taget organiseres og forvaltes på universitetet, og hvordan denne viden udveksles med det omgivende samfund, herunder med universitetets egne nære omgivelser.

Nøgleord: Undervisningsbaseret forskning, kollektivt feltarbejde